

FUNCTIEPROFIEL LOGOPEDIST: COMPETENTIES EN TAAKOMSCHRIJVING

1. Inleiding

De logopedist is vanuit zijn specifieke deskundigheid mede verantwoordelijk voor de ontwikkeling en optimalisering van de communicatieve vaardigheden en vaardigheden met betrekking tot eten en drinken bij personen met een verstandelijke beperking.

Hij beschikt hiervoor over noodzakelijke kennis/ervaring van diagnostiek en behandeling met betrekking tot:

- Audiologie en audiometrie
- Autismespectrumstoornis
- Eet- en drinkproblemen
- Principes van OC (ondersteunde communicatie) en communicatiehulpmiddelen.

Om zijn taak zo optimaal mogelijk te kunnen uitvoeren, dient de logopedist te beschikken over een aantal algemene en beroepsspecifieke competenties en dient hij een aantal concreet omschreven taken te kunnen uitvoeren. Deze beschrijving van de competenties is mede gebaseerd op de opleidingscompetenties (Lessius Antwerpen) en beschreven competenties uit het werkveld.

Deze taakomschrijving kan afhankelijk van de noodzaak aangepast worden in functie van de specifieke eigen werksetting.

2. Algemene competenties

CATEGORIE	COMPETENTIE
Denk- en redeneervaardigheid	Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
Informatie verwerven en verwerken	Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
Kritisch reflecteren	Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling	Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken	Mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en andere beroepenvelden en met ouders.
Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben	Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
Teamgericht kunnen werken	Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën	Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.
Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk	Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.
Respectvol bejegenen	De waardigheid en rechten van een persoon met een verstandelijke beperking respecteren en hier in de dagelijkse

	omgang naar handelen.
Empathie	Zich inleven in de leefwereld van een persoon met een verstandelijke beperking.
Zelfstandig werken	Verantwoordelijkheid opnemen en gepaste initiatieven nemen.

3. (Beroeps) Specifieke competenties

CATEGORIE	COMPETENTIE
Advies en informatieverstrekking	De logopedist geeft voorlichting aan werkers en logopedisten in de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning.
Advies en informatieverstrekking	De logopedist geeft voorlichting aan hulpvragers en hun omgeving over vraagstellingen ten aanzien van ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied en mogelijkheden tot behandeling.
Advies en informatieverstrekking	De logopedist informeert de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving omtrent het resultaat van de screening.
Advies en informatieverstrekking	De logopedist formuleert een advies voor verder onderzoek.
Preventie	De logopedist spoort mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal, gehoor en communicatie vroegtijdig op.
Diagnostiek	De logopedist verzamelt en registreert relevante anamnesegegevens ten behoeve van de in te stellen behandeling.
Diagnostiek	De logopedist hanteert het onderzoeksinstrumentarium i.v.m. de stem, de spraak, de taal, het gehoor, de orale functies en de communicatie, teneinde gegevens te verzamelen die relevant zijn voor de voorwaarden, het gedrag en de stoornissen omtrent communicatie en oraal functioneren.
Diagnostiek	De logopedist ordent en interpreteert de verzamelde gegevens.
Diagnostiek	De logopedist registreert en rapporteert de verzamelde gegevens.
Diagnostiek	De logopedist stelt een logopedische diagnose en formuleert deze tegen de achtergrond van de hulpvraag.
Behandeling	De logopedist overweegt of de relevante voorwaarden aanwezig zijn tot het gebruik van orale functies en/of mogelijkheden tot communicatie.
Behandeling	De logopedist overweegt welke logopedische methoden en hulpmiddelen toegepast kunnen worden.
Behandeling	De logopedist bepaalt het hoofddoel en de subdoelstellingen van de behandeling en werkt een therapieplan op maat uit.
Behandeling	De logopedist kiest de juiste methoden en hulpmiddelen en past deze op systematische wijze toe om de stoornis op logopedisch gebied te kunnen beïnvloeden en de communicatie te optimaliseren.
Behandeling	De logopedist verstrekt informatie omtrent het doel, methoden en hulpmiddelen en het verloop van de behandeling en registreert en rapporteert deze gegevens.
Behandeling	De logopedist evalueert zelf de diagnose, de inhoud en de opbouw van het behandelplan en de behandeling.

Samenwerking	De logopedist houdt in zijn handelen rekening met het beroepsgeheim.
Samenwerking	De logopedist vraagt relevante informatie van andere disciplines op.
Samenwerking	De logopedist kent de grenzen van zijn bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
Beheer	De logopedist maakt en gebruikt een documentatiesysteem m.b.t. literatuur over gegevens en ontwikkelingen binnen het eigen beroep.
Research	De logopedist evalueert wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch in het kader van evidence based handelen.

Bij het uitoefenen van deze competenties kan de logopedist verschillende rollen vervullen:

- Therapeut
- Trainer en adviseur
- Begeleider/coach
- Coördinator
- Beroepsbeoefenaar
- Leidinggevende manager
- Innovator

4. Taakomschrijving

- Diagnostiek: deze vindt plaats in de logopedische praktijk en/of de sociale context (leefgroep, klas, thuis)
 - o spraak- en taalontwikkelingsstoornissen en communicatieproblemen
 - o gehoorproblemen
 - o eet- en drinkproblemen
- Behandeling: deze vindt plaats in de logopedische praktijk (individueel/groep) en/of de sociale context (leefgroep, klas, thuis)
 - o aanleren, stimuleren, onderhouden en opvolgen van communicatievaardigheden en de spraak- en taalontwikkeling (zowel mondeling als schriftelijk)
 - o aanleren, stimuleren, onderhouden en opvolgen van ondersteunde communicatie (voorwerpen, grafische communicatiesystemen, gebaren(systemen))
 - o hoorrevalidatie en hoortraining
 - o eet- en drinkbehandeling; mondhygiëne
- Advies aan en begeleiding van de leefgroep, klas, thuissituatie in functie van transfer en generalisatie van aangeleerde vaardigheden:
 - o deelnemen aan vergaderingen en besprekingen
 - o informatie geven over aanleren, stimuleren, onderhouden en opvolgen van communicatievaardigheden, omgang met slechthorendheid, begeleiding van eet- en drinkproblematiek en mondhygiëne
- Overige taken:
 - o multidisciplinair overleg
 - o werkgroepen binnen en buiten het eigen vakgebied (intern / extern)
 - o dossierbeheer - administratie (o.a. rapportage, begroting, aanvraag en opvolging van hulpmiddelen i.f.v. communicatie, voeding, gehoor, ...)
 - o vorming (intern / extern)
 - geven en organiseren van vorming (intern / extern): o.a. communicatiecursus, voedingsbegeleiding, informatie gehoor en hoortoestellen, ...
 - advies aan derden (externen) in functie van regionale ondersteuning van personen met een handicap of regionale consulentenwerking
 - begeleiding van stagiaires

Chris De Bal
Multiplus: Intervisiegroep Logopedisten
Definitieve versie: 11-03-2009